

1.1 הגדרה – יהא V מרחב וקטורי מעל שדה \mathbb{F} . אזי הוא מממד אינסופי \Leftrightarrow לכל $n \in \mathbb{N}$ ניתן למצוא בו n וקטורים בת"ל.

דוגמה 1:

נתבונן ב- V מרחב וקטורי מעל \mathbb{R} שהוא קבוצה של כל הסדרות הממשיות. נסמנו ב- \mathbb{R}^∞ ונוכיח כי ממדו אינסופי. יהא $n \in \mathbb{N}$ כלשהו. לכל $1 \leq i \leq n$ נתאים סדרה e_i המוגדרת על ידי:

$$e_{ij} = \begin{cases} 1 & j = i \\ 0 & \text{אחרת} \end{cases}$$

נראה כי הסדרות $\{e_i\}_{i=1}^n$ שבנינו הן בת"ל. יהיו $\{\alpha_i\}_{i=1}^n$ סקלרים כלשהם ב- \mathbb{R} . נניח כי מתקיים:

$$\sum_{i=1}^n \alpha_i e_i = 0$$

וצריך להראות כי $\alpha_i = 0$ לכל $1 \leq i \leq n$. יהא, אם כן, $1 \leq i_0 \leq n$ כלשהו. הקואורדינטה של $\sum_{i=1}^n \alpha_i e_i$ במקום i_0 היא α_{i_0} והיא גם 0 כי $\sum_{i=1}^n \alpha_i e_i = 0$ ולכן נקבל כי $\alpha_{i_0} = 0$. הנ"ל נכון לכל $1 \leq i_0 \leq n$ ולכן נסיק כי אכן כל הסקלרים מתאפסים, והוקטורים בת"ל כנדרש.

לסיכום, הסדרות $\{e_i\}_{i=1}^n$ הן בת"ל ולכן על פי הגדרה ממדו של V אינסופי.

דוגמה 2:

נתבונן במרחב הפונקציות הממשיות הרציפות בקטע $[0,1]$. נראה כי ממדו אינסופי. יהא n טבעי כלשהו, לכל $1 \leq i \leq n$ נתאים פונקציה המוגדרת באופן הבא:

$$f_i(x) = \begin{cases} 2^{i+2} \left(x - \sum_{j=1}^i \frac{1}{2^j} \right) & x \in \left[\sum_{j=1}^i \frac{1}{2^j}, \sum_{j=1}^n \frac{1}{2^j} + \frac{1}{2^{i+2}} \right] \\ -2^{i+1} \left(x - \sum_{j=1}^{i+1} \frac{1}{2^j} \right) & x \in \left[\sum_{j=1}^i \frac{1}{2^j} + \frac{1}{2^{i+2}}, \sum_{j=1}^{i+1} \frac{1}{2^j} \right] \\ 0 & \text{אחרת} \end{cases}$$

יהא $\{\alpha_i\}_{i=1}^n$ סקלרים ממשיים כלשהם ונניח כי $\sum_{i=1}^n \alpha_i f_i = 0$. צריך להראות כי $\alpha_i = 0$ לכל $1 \leq i \leq n$. אם כן, יהא $n \geq i_0 \geq 1$ כלשהו. נתבונן ב- $x_0 = \sum_{j=1}^{i_0} \frac{1}{2^j} + \frac{1}{2^{i_0+2}}$ ונשים לב כי:

$$f_{i_0}(x_0) = 1$$

וזאת משום ש- x_0 מקבלים את הקדקוד של המשולש המתאים ל- i_0 .

$$\sum_{i=1}^n \alpha_i f_i(x_0) = 0$$

מצד שני מתקיים:

$$\sum_{i=1}^n \alpha_i f_i(x_0) = \alpha_{i_0} \Rightarrow \alpha_{i_0} = 0$$

אך כאמור, הנ"ל נכון לכל $1 \leq i_0 \leq n$ ולכן נסיק כי כל הסקלרים אכן מתאפסים ובאותו אופן על פי הגדרה קיבלנו כי מרחב זה אכן בעל ממד אינסופי.

1.2 הגדרה – יהא V מרחב וקטורי מעל \mathbb{R} . מכפלה פנימית על V היא פונקציה $\langle \cdot, \cdot \rangle: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$

המקיימת את התכונות הבאות:

- א. $\langle u, v \rangle = \langle v, u \rangle$ לכל $u, v \in V$.
- ב. $\langle \alpha u + \beta v, w \rangle = \alpha \langle u, w \rangle + \beta \langle v, w \rangle$ לכל $u, v, w \in V$ ולכל $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.
- ג. $\langle v, v \rangle \geq 0$ ו- $\langle v, v \rangle = 0$ אם ורק אם $v = 0$.

דוגמה:

ב- \mathbb{R}^n לכל $x = \{x_i\}_{i=1}^n$ ו- $y = \{y_i\}_{i=1}^n$ נגדיר:

$$\langle x, y \rangle = \sum_{i=1}^n x_i y_i$$

וזו הינה מכפלה פנימית סטנדרטית ב- \mathbb{R}^n .

1.2.1 הגדרה – למספר $\sqrt{\langle v, v \rangle}$ קוראים נורמה של וקטור v או אורך של וקטור v . מסמנים אותו בנוסף על ידי $\|v\|$.

1.2.2 הגדרה – מרחק בין שני וקטורים $u, v \in V$ מוגדר להיות $\|u - v\|$.

1.3 טענה – אי שוויון קושי שוורץ – יהא V ממ"פ מעל \mathbb{R} . אזי לכל $u, v \in V$ מתקיים:

$$|\langle u, v \rangle| \leq \|u\| \|v\|$$

השוויון מתקיים אם ורק אם u, v בת"ל.

1.4 טענה – תכונות של נורמה:

- i. לכל $v \in V$ מתקיים $\|v\| \geq 0$ וכן $\|v\| = 0 \Leftrightarrow v = 0$.
- ii. לכל $\lambda \in \mathbb{R}$ סקלר כלשהו, מתקיים $\|\lambda v\| = |\lambda| \|v\|$.
- iii. אי שוויון המשולש, כלומר, לכל $u, v \in V$ מתקיים $\|u + v\| \leq \|u\| + \|v\|$. שוויון מתקיים אם ורק אם אחד מבין הוקטורים הינו כפולה בסקלר אי שלילי של השני. כלומר כאשר קיים $\lambda \geq 0$ כך שמתקיים $u = \lambda v$ או $v = \lambda u$.

הוכחה לאי שוויון המשולש:

יהיו $u, v \in V$ אזי מתקיים:

$$\|u + v\|^2 = \langle u + v, u + v \rangle = \|u\|^2 + 2\langle u, v \rangle + \|v\|^2$$

וכמו כן, על פי קושי שוורץ מתקיים:

$$\langle u, v \rangle \leq \|u\| \|v\|$$

ולכן:

$$\|u\|^2 + 2\langle u, v \rangle + \|v\|^2 \leq \|u\|^2 + 2\|u\| \|v\| + \|v\|^2 = (\|u\| + \|v\|)^2$$

כלומר קיבלנו, כי אכן מתקיים:

$$\|u + v\|^2 \leq (\|u\| + \|v\|)^2 \Rightarrow \boxed{\|u + v\| \leq (\|u\| + \|v\|)}$$